

FONDI RAIFFEISEN INVEST EURO

Pasqyrat financiare
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
(me raportin e Audituesve të pavarur)

Përmbajtja

Raporti i Audituesve të pavarur i-iii

Pasqyrat Financiare

Pasqyra e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse 1

Pasqyra e pozicionit financiar 2

Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave 3

Pasqyra e flukseve monetare 4

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare 5-24

KPMG Albania Shpk
Blvd "Dëshmorët e Kombit"
Kullat Binjake, Kulla 1, Kati 13
Tiranë, Shqipëri
+355 (4) 2274 524
al-office@kpmg.com
kpmg.com/al

Raporti i Audituesve të Pavarur

Për Aksionarët e Raiffeisen Invest – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Raiffeisen Invest Euro ("Fondi") siç paraqiten në faqet 1 deri 24, të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2018, pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohet mbajtësve të kuotave dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në atë datë, si dhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë të pozicionit financiar të Fondit më 31 dhjetor 2018, të performancës së tij financiare dhe flukseve të tij të parasë për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen *Përgjegjësitë e Audituesve për Auditimin e Pasqyrave Financiare*. Ne jemi të pavarur nga Fondi në përputhje me Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël (Kodi i BSNEPK) dhe me Kodin e Etikës të Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar në Shqipëri (Kodi i IEKA), si dhe me kërkesat etike të Ligjit Nr. 10091, datë 5 mars 2009 "Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të Audituesit Ligjor dhe të Kontabilistit të Miratuar", të ndryshuar, që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me Kodin e BSNEPK dhe Kodin e IEKA.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të Fondit më dhe për vitin e mbyllur më më 31 dhjetor 2017, janë audituar nga një auditues tjetër i cili shprehu një opinion të pa modifikuar mbi ato pasqyra financiare më 3 prill 2018.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Fondit për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likuidojë Fondin ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit.

Përgjegjësitë e Audituesve për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të marra bazuar në këto pasqyra financiare. Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalisë materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidencë auditimi që është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontroleve të brendshme.
- Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionin mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Fondit.

- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga drejtimi.
- Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, dhe bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Fondit për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesve në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Fondi të ndërpresë veprimtarinë.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen, përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Fatos Beqja
Auditues Ligjor
KPMG Albania Shpk
Blvd "Dëshmorët e Kombit"
Kullat Binjake, Kulla 1, Kati 13
Tiranë, Shqipëri

Tiranë, 13 maj 2019

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Pasqyra e të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor

(shumat në mijë Lek)

	Shënimi	2018	2017
Të ardhura			
Të ardhura neto nga interesat	10	299,678	375,332
Ndryshime ne vlerën e drejtë të instrumentave financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	11	(348,193)	174,863
Të ardhura të tjera operative		39,697	44,858
Totali i të ardhurave neto		(8,818)	595,053
Shpenzime			
Tarifa e Shoqërisë administruese		(188,268)	(214,407)
Shpenzime të tjera operationale		(466)	210
Humbje neto nga kursi i këmbimit	12	(247,480)	(151,558)
Totali i shpenzimeve		(436,214)	(365,755)
(Zvogelimi)/Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave		(445,032)	229,298

Shënimet nga faqja 5 në 24 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Pasqyra e pozicionit financiar

(shumat në mijë Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
AKTIVET			
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	13	6,790,952	10,387,789
Kuota ne fonde investimi me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	14	2,686,218	3,618,106
Paraja dhe ekuivalentë të saj	15	907,616	738,862
Llogari të arkëtueshme të tjera		407	623
TOTALI I AKTIVEVE		10,385,193	14,745,380
DETYRIMET			
Të pagueshme ndaj Shoqërisë administruese		13,499	18,755
Të pagueshme për tërheqjet e mbajtësve te kuotave		59,963	11,746
Detyrime të tjera	16	2,647	1,437
TOTALI I DETYRIMEVE		76,109	31,938
AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE	17	10,309,084	14,713,442
Numri në mijë kuota të emetuara nga fondi euro		726,131	946,389
AKTIVET NETO PËR KUOTË NË LEK		14,197	15,547

Shënimet nga faqja 5 në 24 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare janë miratuar më 13 Maj 2019 në emër të Fondit nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST – Shoqeri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. dhe u firmosën nga:

Administratore e Përgjithshme
Edlira KONINI

Zv. Administratore e Përgjithshme
Alketa EMINI

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave për vitin e mbyllur më 31 dhjetor

(shumat në mijë Lek)

	Shënime	2018	2017
Aktive neto që i atribuohen kontribuesve më 1 janar		14,713,442	13,606,435
Kontribute		834,826	3,516,703
Tërheqjet		(4,078,618)	(2,553,624)
Efekti i përkthimit		(715,534)	(85,370)
		(10,754,116)	14,484,145
(Zvogëlim)/Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave nga aktiviteti		(445,032)	229,298
Aktive neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	17	10,309,084	14,713,442
NUMRI I KUOTAVE TË INVESTIMIT NË MIJË			
Të ofruara/emetuara bazuar në kontribute		55,704	227,514
Të tërhequra nga mbajtësit e kuotave		(275,962)	(164,968)
(ZVOGËLIM)/RRITJE NË NUMRIN E KUOTAVE TË FONDIT		(220,258)	62,546

Shënimet nga faqja 5 në 24 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Pasqyra e flukseve monetare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor
(shumat në mijë Lek)

		2018	2017
	Shënime		
Flukse monetare nga aktiviteti operacional (Ulja)/Rritja në aktivet neto që i atribuohet kontribuuesve		(445,033)	229,298
Rregullime për:			
Humbe/(Fitime) të perealizuara nga rivlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura në vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes	11	201,411	(201,627)
Efekti i përkthimit		(715,534)	(85,370)
Të ardhura nga interesi		(299,678)	(375,332)
Mjete monetare neto nga aktiviteti operativ		(1,258,833)	(433,031)
Ndryshimet në:			
Instrumentat financiare me VDNFH		3,357,891	(1,527,230)
Kuota në fonde investimi		931,888	(1,445,148)
Të paguëshme ndaj shoqërisë administruese		(5,256)	1,493
Llogari të tjera të arkëtueshme		216	(382)
Detyrime të tjera		1,210	(1,001)
		3,027,116	(3,405,299)
Interes i arkëtuar		337,213	367,637
Flukset e parasë të përdorura në aktivitetet operacionale		3,364,329	(3,037,662)
Flukset monetare nga aktiviteti finances			
Kontribute të arketuara nga mbajtësit e kuotave		834,826	3,516,703
Kontribute të paguara ndaj mbajtësve të kuotave		(4,030,401)	(2,550,738)
Flukset monetare neto nga aktiviteti finances		(3,195,575)	965,965
Rritje neto në flukset e parasë		168,754	(2,071,697)
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fillim të vitit		738,862	2,810,559
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fund të vitit	17	907,616	738,862

Shënimet nga faqja 5 në 24 pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

1. Hyrje

Fondi i investimit Raiffeisen Invest Euro (“Fondi”) është një fond investimi me ofertë publike i licensuar nga Autoriteti i Mbykqyrjes Financiare (“AMF”) bazuar në ligjin nr. 10198 më datë 10 Dhjetor 2009 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive” dhe bazuar në vendimin nr. 180 më datë 13 Dhjetor 2011.

Aktivitetet investuese të fondit manaxhohen nga Raiffeisen INVEST sh.a – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive (“Shoqëria Administruese”).

Objektivi i Fondit është që ti japë investitorit një kthim nga investimi në përputhje me një menaxhim të kujdesshëm të portofolit, duke ruajtur nivelin e kapitalit dhe të likuiditetit të nevojshëm.

Te ardhurat nga investimi në Fond janë subjekt i tatimit mbi të ardhurat personale dhe lidhen me të ardhurat kapitale të kontribuesve të cilat taten në normën 15%. Shoqëria administruese vepron si një agjent mbledhës në emër të Fondeve.

Fondi ofron investimin në kuota një grupi të gjerë investitorësh të cilët janë kryesisht individë.

Mbështetur në Ligjin nr. 10197, datë 10.12.2009, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ka miratuar Bankën e Parë të Investimeve si bankë depozitare e Fondit të Investimit Raiffeisen Invest Euro (“Depozitari”). Shoqëria Administruese dhe Depozitari do të mbajnë aktivet, veprimet dhe regjistrimet e veta të ndara nga aktivet, veprimet dhe regjistrimet kontabël të Fondit të Investimit Raiffeisen Invest Euro.

Këshilli i Administrimit si organi qendror i Fondit përbëhet nga 8 anëtare si më poshtë:

Z. Donald GJORGA	Kryetar i Këshillit të Administrimit
Z. Peter ZILINEK	Anetar i Këshillit të Administrimit
Znj. Vilma BAÇE	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Znj. Alda SHEHU	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Z. Joan CANAJ	Anëtar i Këshillit të Administrimit
Znj. Edlira KONINI	Anëtare e Këshillit të Administrimit
Znj. Alketa EMINI	Anëtare e Këshillit të Administrimit

Administratorët janë:

Zj. Edlira Konini	Administratore e Përgjithshme
Znj Alketa Emini	Zv/Administratore e Përgjithshme

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

2. Baza e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Këto janë pasqyrat e para financiare vjetore në të cilat aplikohet SNRF 9 *Instrumentet Financiare* dhe SNRF 15 *Të ardhurat nga kontratat me klientët*. Ndryshimet në politikat e rëndësishme kontabël janë të përshkruara në Shënimin 6.

3. Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë prezantuar në Lek shqipëtar ("Lek"), e cila është monedha funksionale për Fondin.

4. Bazat e matjes

Keto pasqyra financiare janë përgatitur bazuar në koston historike, përveç instrumentave financiare jo-derivative të mbajtura në VDNFH dhe kuotave në fonde të tjera investimi të cilët janë matur me vlerën e drejte.

5. Perdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi i Fondit të kryejë gjykime, çmuarje dhe supozime të cilat ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga çmuarjet.

Çmuarjet dhe supozimet përkatëse rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e çmuarjeve njihen në mënyrë prospektive.

Gjykime dhe vlerësime

Informacioni për gjykimet e bëra në aplikimin e politikave kontabël që kane efektet më të rëndësishme në vlerat e njohura në pasqyrat financiare janë të përfshira në shënimet e mëposhtëm:

- Shënimi 3 – përcaktimi i monedhës funksionale; dhe
- Shënimi 9 - përcaktimi i vlerës së drejtë të instrumenteve financiare me të dhëna kryesisht të pavrojtueshme
- Shënimi 14 - përfshirje me subjekte të strukturuar të pakonsoliduara.

Statusi i entitetit investues

Në përcaktimin e statusit të Fondit si një njësi ekonomike investuese në përputhje me SNRF 10, Shoqëria Administruese konsideroi si në vijim:

- a) Fondi ka grumbulluar mjete monetare nga një numër investitorësh për të rritur vlerën e aseteve të Fondit dhe për t'i ofruar investitorëve shërbime menaxhuese nëpërmjet investimit në letra me vlerë ose të tjera;
- b) Fondi ka për qëllim gjenerimin e kthimeve kapitale dhe të ardhura nga investimet e tij, të cilat, nga ana e tyre, do të shpërndahen në përputhje me kërkesat për mbajtësit e njësisë; dhe
- c) Fondi vlerëson performancën e investimeve të tij në bazë të vlerës së drejtë (përveç atyre të klasifikuara si të mbajtura për të arketuar), në përputhje me politikat e paraqitura në këto pasqyra financiare. Edhe pse Fondi i plotësoi të tre kriteret përcaktuese, Shoqëria Administruese ka vlerësuar gjithashtu qëllimin e biznesit të Fondit, strategjitë e investimit për investimet e kapitalit privat, natyrën e çdo fitimi nga investimet e kapitalit privat dhe modelet e vlerës së drejtë. Shoqëria Administruese e bëri këtë vlerësim me qëllim që të përcaktojë nëse ekzistojnë fusha të tjera të gjykimit në lidhje me karakteristikat tipike të një njësie investuese kundrejt atyre të Fondit.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Ndryshimet ne politikat kontabël

Fondi ka nisur zbatimin e SNRF 9 nga 1 janar 2018. Një numër standardesh të tjera të reja janë gjithashtu efektive nga 1 janar 2018 por nuk kanë efekt të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Fondit. Siç lejohet nga dispozitat e tranzicionit të SNRF 9, informacioni krahasues në këto pasqyra financiare nuk është riparaqitur për të pasqyruar kërkesat e standardeve të reja.

Zbatimi fillestar i këtyre standardeve nuk ka rezultuar në rregullime dhe është limituar në kërkesa për informacione shpjeguese shtesë.

Përveç ndryshimeve me poshte, Fondi ka aplikuar politikat kontabel ne menyre konsistente sic eshte shpjeguar ne Shenimin 6, ne te gjitha periudhat e prezantuara ne keto pasqyra financiare.

SNRF 9 Instrumentat Financiarë

SNRF 9 përcakton kërkesat për njohjen dhe matjen e aktiveve financiare, detyrimeve financiare dhe të disa kontratave për të blerë ose shitur zëra jo-financiare. Ky standard zëvendëson SNK 39 Instrumentet Financiarë: Njohja dhe Matja.

Si rezultat i adoptimit të SNRF 9, Fondi ka adoptuar ndryshime rrjedhimore të SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*, të cilat kërkojnë që zhvlerësimi i aktiveve financiare të paraqitet si një zë i veçantë në pasqyrën e të fitimit ose humbjes dhe në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse. Më parë, qasja e Fondit ishte të përfshinte zhvlerësimin e aktiveve financiare në shpenzime të tjera.

Për më tepër, Fondi ka adoptuar ndryshime rrjedhimore të SNRF 7 Instrumentet Financiare: shpjegimet që jepen në shënimet shpjeguese për 2018 por që përgjithësisht nuk janë zbatuar në informacionin krahasues.

i. Klasifikimi dhe matja e aktiveve dhe detyrimeve financiare

SNRF 9 përmban tre kategori kryesore për klasifikimin e aktiveve financiare: të matura me koston e amortizuar, me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse ("VDATGJ") dhe vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ("VDPFH"). Klasifikimi i aktiveve financiare sipas SNRF 9 bazohet në modelin e biznesit sipas të cilit menaxhohet një aktiv financiar dhe karakteristikat e tij kontraktuale të rrjedhës së flukseve monetare. SNRF 9 eliminon kategoritë e mëparshme të SNK 39: të mbajtura deri në maturim, huatë dhe të arkëtueshme, të vlefshme për shitje. Sipas SNRF 9, instrumentet derivativë për të cilat aktivi bazë është një aktiv i përfshirë në objektin e standardit, nuk ndahen. Instrumenti financiar hibrid vlerësohet dhe klasifikohet si një i tërë.

SNRF 9 përgjithësisht ruan kërkesat ekzistuese të SNK 39 për klasifikimin dhe matjen e detyrimeve financiare. Adoptimi i SNRF 9 nuk ka patur efekt të rëndësishëm në politikat kontabël të Fondit për detyrimet financiare.

Për më tepër shpjegime mbi mënyrën se si Fondi klasifikon dhe mat instrumentet financiare dhe llogaritë për fitimet dhe humbjet e lidhura me to sipas SNRF 9, shih Shënimin 7(d). Tabela e mëposhtme dhe shënimet shpjeguese përkatëse tregojnë kategoritë ekzistuese të matjes sipas SNK 39 dhe kategoritë e reja të matjes sipas SNRF 9 për çdo klasë të aktiveve dhe detyrimeve financiare më 1 janar 2018. Adoptimi i SNRF 9 nuk ka efekt në vlerën kontabël të aktiveve financiare në 1 janar 2018.

	Klasifikimi ekzistues sipas SNK 39	Klasifikimi i ri sipas SNRF 9	Vlera ekzistuese kontabël sipas SNK 39	Vlera e re kontabël sipas SNRF 9
Aktivet Financiare				
Aktivet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	Të mbajtura për tregtim	VDPFH	10,387,789	10,387,789
Investime në kuota të fondeve të tjera investimi	Të mbajtura për tregtim	VDPFH	3,618,106	3,618,106
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	Hua dhe të arkëtueshme	VDPFH	738,862	738,862
Totali aktiveve financiare			14,744,757	14,744,757

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Ndryshimet ne politikat kontabël (vazhdim)

ii. Zhvlerësimi i aktiveve financiare

SNRF 9 zëvendëson modelin e “humbjeve të pësuar” të SNK 39 me modelin e “humbjeve të pritshme të kredisë (HPK). Modeli i ri i zhvlerësimit aplikohet për aktivet financiare të njohura me koston e amortizuar, aktivet kontraktuale dhe investimet në titujt e borxhit me VDATGJ por jo për investimet në instrumente të kapitalit. Sipas SNRF 9, humbjet e kredisë njihen më shpejt në kohë krahasuar me SNK 39 - shih Shënimin 7(d) (vii). Për aktivet e përfshira në modelin e zhvlerësimit sipas SNRF 9, humbjet nga zhvlerësimi në përgjithësi priten të rriten dhe të bëhen më të ndryshueshme. Fondi ka vendosur që adoptimi i kërkesave të SNRF 9 më 1 janar 2018 nuk rezulton në shtesa në zhvlerësim.

iii. Tranzicioni në SNRF 9

Ndryshimet në politikat kontabël që rezultojnë nga adoptimi i SNRF 9 janë zbatuar retrospektivisht, përjashtuar rastet e paraqitura më poshtë.

- Fondi ka vendosur të mos rishikojë informacionin krahasues për periudhat e mëparshme lidhur me kërkesat për klasifikimin dhe matjen (përfshirë zhvlerësimin). Më 1 janar 2018 nuk ka diferenca në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve financiare që rezultojnë nga adoptimi i SNRF 9. Rrjedhimisht, informacioni i paraqitur për vitin 2017 nuk pasqyron kërkesat e SNRF 9 por ato të SNK 39.

Përcaktimi i modelit të biznesit sipas të cilit është mbajtur një aktiv financiar është bazuar në faktet dhe rrethanat që kanë ekzistuar në datën e aplikimit fillestar.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël

Efekti i zbatimit fillestar të SNRF 9 mbi instrumentet financiarë është përshkruar në Shënimin 6. Për shkak të metodës së tranzicionit të zgjedhur, informacioni krahasues nuk është riparaqitur për të pasqyruar kërkesat e reja.

a) Transaksionet në monedhe të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksioneve. Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit janë ri-konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedha të huaja që maten me vlerën e drejtë, konvertohen në monedhën funksionale në kursin e këmbimit në datën kur përcaktohet vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë që maten në bazë të kostos historike në një monedhë të huaj janë përkthyer duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga përkthimi njihen në fitim ose humbje.

b) Të ardhurat nga interesat

Të ardhurat nga interesat përfshijnë të ardhura nga kuponat e obligacioneve, interesat nga depozitat dhe nga llogaritë rrjedhëse.

c) Instrumentet financiare

(i) Njohja dhe matja fillestare

Fondi njih llogaritë e arkëtueshme dhe depozitat fillimisht në datën kur ato krijohen. Të gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare (përfshirë blerjet dhe shitjet e zakonshme të aktiveve financiare) njihen fillimisht në datën në të cilën Fondi bëhet pjesë e marrëveshjes kontraktuale të instrumentit.

Fondi fillimisht njih aktivet financiare dhe detyrimet financiare me VDPFH në datën e tregtimit, që është data në të cilën Fondi bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit. Aktivet e tjera financiare dhe detyrimet financiare njihen në datën në të cilën ato kanë origjinën.

Një aktiv financiar ose detyrim financiar, në njohjen fillestare do të matet me vlerën e drejtë të tij plus, në rastin e elementëve të përcaktuar jo me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, koston e transaksionit që i ngarkohet drejtpërdrejt blerjes ose emetimit.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(ii) *Klasifikimi dhe matja e mëpasshme*

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Aktivitet Financiare

Në njohjen fillestare, aktivi financiar klasifikohet si i matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Aktivitetet financiare nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare, përveç nëse Fondi ndryshon modelin e saj të biznesit për menaxhimin e aktiveve financiare, në këtë rast të gjitha aktivitetet financiare të ndikuara riklasifikohen në ditën e parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Fondi vlerëson objektivat e modeleve të biznesit sipas të cilave menaxhohet një aktiv në nivel portofoli sepse kjo reflekton mënyrën më të mirë sesi menaxhohet biznesi dhe si informacioni i paraqitet drejtimit.

Informacioni i vlerësuar përfshin:

- politikat dhe objektivat e përcaktuara të portofolit dhe zbatimi i tyre në praktikë. Në veçanti, nëse strategjia e drejtimit fokusohet në përfitimin e të ardhurave kontraktuale nga interesi, mbajtjen e një profili të veçantë të normës së interesit, përputhjen e kohëzgjatjes së aktiveve financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë këto aktive ose realizimin e flukseve monetare nëpërmjet shitjes së aktiveve;
- si vlerësohet performanca e portofolit dhe si i raportohet kjo performancë drejtimit të Bankës;
- rreziqet që ndikojnë në performancën e modeleve të biznesit (dhe të aktiveve financiare të mbajtura brenda këtij modeli biznesi) dhe si menaxhohen këto rreziqe;
- si kompensohen menaxherët e portofoleve - p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të menaxhuara ose në flukset e mjeteve monetare kontraktuale të mbledhura; dhe
- frekuencën, volumin dhe kohën e shitjeve për periudhat e kaluara, arsyet e të tilla shitjeve dhe pritshmëritë për aktivitetin e ardhshëm të shitjeve. Megjithatë, informacioni mbi shitjet nuk merret parasysh i izoluar, por si pjesë e vlerësimit të përgjithshëm se si arrihen nga Banka objektivat e përcaktuara për menaxhimin e aktiveve financiare dhe si realizohen flukset e mjeteve monetare të ardhshme.

Transferimi i aktiveve financiare me palë të treta me anë të transaksioneve që nuk i plotësojnë kushtet për çregjistrim, nuk konsiderohen shitje për këtë qëllim, në përputhje me njohjen në vazhdimësi të aktiveve të Fondit.

Fondi ka përcaktuar se ka një model biznesi që përfshin investimet në letrat me vlerë dhe investimet në fonde të tjera investimi. Këto mjete financiare menaxhohen dhe performanca e tyre vlerësohet, në bazë të vlerës së drejtë, me shitjet e shpeshta që po ndodhin.

Vlerësimi nëse flukset e mjeteve monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit ("VPPI")

Për qëllim të këtij vlerësimi, 'principal' është vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare.

'Interesi' është shpërblimi për vlerën në kohë të parasë dhe për rrezikun e kredisë të lidhur me shumën e principalit të pashlyer gjatë një periudhe kohore të caktuar, për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative), duke përfshirë gjithashtu marzhin e fitimit.

Për të vlerësuar nëse flukset monetare kontraktuale janë pagesa vetëm të principalit dhe interesit, Fondi merr parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse një aktiv financiar përmban një element kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale në mënyrë të tillë që nuk plotëson kushtin. Gjatë vlerësimit, Fondi konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që mund të ndryshojnë kohën dhe shumën e flukseve monetare;
- kushte që mund të ndryshojnë normën kontraktuale të interesit, përfshirë normat e ndryshueshme;
- parapagimet dhe kushtet e shtyrjes; dhe
- kushtet që kufizojnë pretendimet e Fondisë për flukset monetare nga aktive të caktuara (tipare të pakthyeshme).

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(iii) *Klasifikimi dhe matja e mëpasshme (vazhdim)*

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Vlerësimi nëse flukset e mjeteve monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit ("VPPI")

Një tipar parapagimi është në përputhje me kushtin e pagesës vetëm për principalin dhe interesin nëse shumata e papaguar në thelb paraqet shumata e papaguara të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar, të cilat mund të përfshijnë kompensim të arsyeshëm shtesë për ndërprerjen e hershme të kontratës. Gjithashtu, për një aktiv financiar të blerë me zbritje apo me prim mbi shumën kontraktuale, një tipar që lejon ose kërkon parapagim për një shumë që në thelb paraqet shumën kontraktuale plus interesa kontraktuale të përlllogaritur (por të papaguar), interes kontraktual (që mund të përfshijë dhe shpërblim për përfundim të parakohshëm) trajtohet si të jetë në përputhje me këtë kriter nëse vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është e parëndësishme në njohjen fillestare.

Politika e zbatueshme përpara 1 janari 2018

Aktivet financiare – Klasifikimi, matja e mëpasshme dhe fitimet e humbjet

Aktivet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar në ditën kur entiteti bëhet pale kontraktuale në lidhje me një instrument në përputhje me blerjen e rregullt të tij. Një mënyrë e rregullt blerjeje ose shitjeje e një instrumenti financiar njihet si datë kontabilizimi të aktivitetit, datën e shlyerjes. Dita e shlyerjes është dita kur aktiviteti i lëvrohet entitetit. Dita e shlyerjes i referohet a) njohjes së aktivitetit në ditën kur ai merret nga entiteti b) ç' regjistrimit të aktivitetit dhe njohjes së fitimit/humbjes neto nga shitja në ditën kur ai lëvrohet/dërgohet nga entiteti. Kur aplikohet dita e shlyerjes, entiteti kontabilizon çdo ndryshim në vlerën e drejtë të aktivitetit gjatë periudhës midis datës së tregimit dhe datës së shlyerjes. Me fjalë të tjera, ndryshimi në vlerë nuk njihet për aktivitetet të mbajtura me kosto ose kosto të amortizuara; por njihet si fitim ose humbje për aktivitetet e klasifikuar si aktive financiare të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; dhe njihet në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse për aktivitetet e vlefshme për shitje.

Detyrimet financiare - Klasifikimi, matja e mëpasshme dhe fitimet e humbjet

Detyrimet financiare klasifikoheshin si të matura me koston e amortizuara dhe pas njohjes fillestare ato mateshin me kosto të amortizuara duke përdorur metodën e interesit efektiv. Shpenzimet e interesit dhe fitimet dhe humbjet nga kursi i këmbimit dhe zhvlerësimi njiheshin në fitim ose humbje. Çdo fitim ose humbje në momentin e çregjistrimit, njihet në fitim ose në humbje.

(iii) *Ç' regjistrimi*

Aktivet financiare

Fondi çregjistroi një aktiv financiar kur të drejtat kontraktuale mbi flukset monetare nga aktiviteti financiar kanë skaduar, ose kur transferon të drejtat për të marrë flukse kontraktuale në një transaksion me anë të së cilit të gjithë rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivitetit financiar janë transferuar, ose me anë të së cilit Fondi nuk transferon as mbart të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e aktivitetit financiar.

Fondi bëhet pjesë e transaksioneve me anë të të cilave transferon aktivitetet e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar por ruan pjesën më të madhe ose të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara. Në të tilla raste, aktivitetet e transferuara nuk çregjistrohen.

Detyrimet financiare

Fondi çregjistroi një detyrim financiar kur detyrimet e saj kontraktuale shkarkohen, anulohen ose skadojnë. Fondi gjithashtu çregjistroi një detyrim financiar kur kushtet e tij kontraktuale ndryshojnë dhe flukset e mjeteve monetare të detyrimit të modifikuar ndryshojnë thelbësisht. Në këtë rast njihet, një detyrim i ri financiar i bazuar në kushtet e modifikuara, njihet me vlerën e drejtë.

Në çregjistrimin e një detyrimi financiar, diferenca midis vlerës kontabël neto dhe shumës së paguar (duke përfshirë çdo aktiv financiar të transferuar apo detyrime të marra) njihet në fitim ose humbje.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentet financiare (vazhdim)

(iv) Kompensimi (netimi)

Aktivitet dhe detyrimet financiare netohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur Fondi ka të drejtë ligjore për të shlyer shumat dhe ka për qëllim ti shlyejë ato në baza neto ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë.

(v) Modifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Aktive financiare

Nëse kushtet e një aktivi financiar modifikohen, Fondi vlerëson nëse flukset monetare të aktivitet të modifikuar janë thelbësisht të ndryshme.

Nëse flukset monetare janë thelbësisht të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale për flukset monetare nga aktivi financiar fillestar konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, aktivi financiar origjinal çregjistrohet (shih (iii)) dhe një aktiv financiar i ri njihet me vlerën e drejtë.

Nëse flukset monetare të aktivitet të modifikuar, të matur me kosto të amortizuar nuk janë thelbësisht të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin e aktivitet financiar. Në këtë rast, Fondi rillogarit vlerën kontabël bruto të aktivitet financiar dhe njeh shumën që vjen nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si fitim ose humbje nga modifikimi në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve. Nëse një modifikim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit (shih (vii)), atëherë fitimi ose humbja paraqiten së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhur nga interesi (shih 7(b))

Detyrimet financiare

Fondi çregjistron një detyrim financiar, kur kushtet e tij janë modifikuar dhe flukset monetare të tyre janë thelbësisht të ndryshme. Në këtë rast njihet një detyrim i ri financiar me vlerë të drejtë bazuar në kushtet e modifikuara. Diferenca midis vlerës kontabël të aktivitet që çregjistrohet dhe detyrimit të ri financiar me terma të modifikuara njihet në fitim ose humbje.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk njihet si çregjistrim, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit rillogaritet duke skontuar flukset monetare të modifikuara me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezulton njihet në fitim ose humbje.

(vi) Matja e vlerës së drejtë

‘Vlera e drejtë’ është çmimi që do të arkëtohej nga shitja e një aktivi ose që do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut, në datën e matjes në një treg kryesor ose, në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm tek i cili Fondi ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një pasivi pasqyron rrezikun e tij të mosekzekutimit.

Kur është e mundur, Fondi mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg quhet “aktiv”, në qoftë se transaksionet për aktivin ose detyrimin ndodhin me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacion mbi çmimet në vazhdimësi.

Nëse nuk disponohet një kuotim çmimi në një treg aktiv, atëherë Fondi përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e të dhënave të vrojtueshme dhe minimizojnë përdorimin e të dhënave jo të vrojtueshme. Teknika e zgjedhur përmbledh të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të marrin në konsideratë për përcaktimin e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare normalisht është çmimi i transaksionit – pra vlera e drejtë e shumës së paguar ose të arkëtuar. Nëse Fondi përcakton se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejtë nuk evidentohet as nëpërmjet një çmimi të kuotuar në një treg aktiv duke iu referuar një aktivi ose detyrimi identik, dhe as nuk bazohet në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregje të vrojtueshme, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë ndryshimin midis vlerës së drejtë të njohjes fillestare dhe çmimit të transaksionit. Në periudhat në vijim, kjo diferencë njihet si fitim ose humbje në baza të përshtatshme përgjatë jetës së instrumentit, por jo më vonë se momenti kur vlerësimi është i mbështetur plotësisht nga të dhëna të vrojtueshme në treg ose kur transaksioni mbyllet.

Fondi njeh transferimin ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës raportuese në të cilën ka ndodhur ndryshimi.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentet financiare (vazhdim)

(vii) *Zhvlerësimi*

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Fondi njih një zbritje për HPK për aktivet financiare të njohura me koston e amortizuar dhe e mat zbritjen në një shumë të barabartë me totalin e HPK përgjatë jetës së aktivit, përveç letrave me vlerë për të cilat llogariten me HPK 12-mujore.

Shoqëria e konsideron një aktiv financiar në rrezik mosshlyerje kur:

- kundërpastia ka pak gjasa të paguajë detyrimet e plota ndaj Shoqërisë pa masa shtrënguese nga ana e Shoqërisë siç është realizimi i garancisë (nëse ka një të tillë) ose;
- pagesat për aktivin financiar janë vonuar më tepër se 90 ditë.

HPK-të 12-mujore janë ato pjesë të HPK-ve që rezultojnë nga ngjarjet e dështimit, që janë të mundshme të ndodhin brenda 12 muajve nga data e raportimit. Instrumentet financiare për të cilat njihet HPK 12-mujore referohen si 'Instrumente financiare në Fazën 1'.

HPK përgjatë gjithë jetës së aktivit janë HPK që rezultojnë nga ngjarjet që mund të ndodhin gjatë jetes së pritshme të një instrumenti financiar. Periudha maksimale e konsideruar gjatë vlerësimit të HPK është periudha maksimale kontraktuale gjatë së cilës Shoqëria është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë.

Matja e HPK

HPK maten si mesatare e ponderuar sipas probabilitetit të ndodhjes së humbjeve të kredisë. Humbjet kreditore janë vlera aktuale e diferencave në flukset monetare (diferenca mes flukseve të mjeteve monetare që duhet t'i paguhen Shoqërisë në përputhje me kontratën dhe flukseve të mjeteve monetare që Shoqëria pret të marrë).

HPK skontohen duke përdorur normën efektive të aktivit financiar.

Aktivitet financiare të zhvlerësuar

Në çdo datë raportimi, Shoqëria vlerëson nëse aktivet financiare të matura me koston e amortizuar janë aktive financiare me kredit të zhvlerësuar. Një aktiv financiar konsiderohet me kredit të zhvlerësuar kur ka ndodhur një ose më shumë ngjarje që kanë një ndikim të dëmshëm në flukset monetare të ardhshme të vlerësuar të aktivit financiar. Dëshmia se një aktiv financiar shfaq kredit të zhvlerësuar përfshin të dhënat e mëposhtme të vrojtuar:

- vështirësi të konsiderueshme financiare të debitorit;
- shkelje të kontratës si dështimi ose mospagimi në afat;
- mundësinë që debitori të hyjë në falimentim ose ndonjë riorganizim tjetër financiar; dhe
- zhdukjen e një tregu aktiv për një letër me vlerë për shkak të vështirësive financiare.

Në kryerjen e vlerësimit nëse një investim në letra me vlerë është me kredit të zhvlerësuar, Shoqëria konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Vlerësimin e tregut për cilësinë e kreditit, siç pasqyrohet në normat e kthimit të obligacioneve;
- Aftësinë e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për emetimin e borxhit të ri;
- Mundësinë e ristrukturimit të borxhit, duke rezultuar në humbje për mbajtësit, nëpërmjet faljes vullnetare ose të detyrueshme të borxhit; dhe
- Mekanizmat ndërkombëtarë të mbështetjes që ekzistojnë për të siguruar mbështetjen e nevojshme si 'huadhënës i fundit në radhë' për atë vend, si dhe qëllimin e reflektuar në deklaratat publike, të qeverive dhe agjencive të këtyre vendeve për përdorimin e mekanizmave të tillë. Kjo përfshin një vlerësim të thellësisë së këtyre mekanizmave dhe pavarësisht nga qëllimi politik nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara

Paraqitja e provizionit për HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Humbjet për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar zbriten nga vlera kontabël bruto e aktiveve.

Fshirja

Vlera kontabël bruto e një aktivit financiar fshihet kur Fondi nuk ka pritshmëri për rikuperimin e plotë ose të pjesshëm të aktivit financiar.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentet financiare (vazhdim)

(viii) *Zhvlerësimi (vazhdim)*

Politika e zbatueshme përpara 1 janar 2018

Aktivet financiare jo-derivative

Në çdo datë raportimi, Shoqëria ka vlerësuar nëse ka pasur dëshmi objektive që aktivet financiare që nuk mbahen me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes janë zhvlerësuar. Aktivet financiare u zhvlerësuan kur dëshmitë objektive treguan se një ngjarje e humbjes kishte ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit dhe se ngjarja e humbjes kishte një ndikim në flukset monetare të ardhshme të aktivitetit që mund të vlerësoheshin me besueshmëri.

e) Investime të mbajtura me koston e amortizuar

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Investimet përfshijnë letra me vlerë të matura me koston e amortizuar. Shiko shënimin 7 (c).

Politika e zbatueshme përpara 1 janar 2018

Investimet e mbajtura deri në maturim ishin aktive me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe me maturim fiks që Fondi kishte synimin dhe aftësinë pozitive për ti mbajtur deri në maturim. Investimet e mbajtura deri në maturim janë mbajtur me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i një shume të konsiderueshme investimesh të mbajtura deri në maturim jo afër afatit të maturimit të tyre, do të kishte rezultuar në riklasifikimin e të gjitha investimeve të mbajtura deri në maturim si të vlefshme për shitje dhe të parandalojnë që Fondi të klasifikojë letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim për dy vitet e tanishme dhe pasardhëse.

f) Paraja dhe ekuivalentë të saj

Paraja dhe ekuivalentet saj përfshijnë aktive financiare me shkallë likuiditeti të lartë, me maturitet më të vogël se tre muaj, të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Fondi për administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

g) Llogaritë e arkëtueshme

Llogaritë e arkëtueshme njihen në fillim në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë dhe maten në vazhdim me kosto të amortizuar, duke i zbritur zhvlerësimin.

h) Të pagueshme për kërkesa tërheqje ndaj mbajtësve të kuotave

Të pagueshmet ndaj mbajtësve kuotave për kërkesa tërheqje janë paraqitur me kosto të amortizuar.

i) Kuotat e shlyeshme

Fondi emeton kuota të shlyeshme, me kërkesë të investitorit. Kuotat klasifikohen si detyrime financiare. Çdo investitor që ka bërë shlyerje të kuotave të tij, mund të ri-investojë në Fond nëpërmjet depozitimit të mjeteve monetare ekuivalente me vlerën e kuotave të kërkuara. Kuotat janë të shlyeshme çdo ditë. Në momentin e kërkesës për shlyerje, kuotat që do të shlyhen mbarten në vlerën e shlyerjes si detyrim i pagueshëm në pasqyrën e pozicionit financiar të Fondit. Çmimi i kuotave të shlyeshme bazohet në vlerën neto të asetit të Fondit për njësi në kohën kur është bërë një kërkesë e vlefshme për shlyerje.

j) Vlera neto e aseteve

Vlera neto e aseteve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

Vlera e një kuote të Fondit është e barabartë me vlerën neto të aseteve të pjesëtuar me numrin e kuotave në datën e raportimit. Bazuar në politikën e Fondit, vlera e një kuote në nisjen e Fondit ishte e barabartë me 100 Euro.

k) Tarifa e shoqërisë administruese

Fondi duhet t'i paguajë Shoqërisë së Administrimit një tarifë prej 1.50% në vit (2017: 1.50%) të vlerës së aseteve neto, si shpenzim i cili llogaritet në baza ditore.

l) Fitimi / humbje të realizuara

Fitim / humbjet e realizuara njihen nga shitja e letrave me vlerë ose kuotave dhe janë llogaritur si diferencë midis çmimit të ofruar dhe vlerës së principalit dhe interesit të maturuar të letrave me vlerë të blera me primin ose zbritje dhe si diferencë e çmimit të blerjes dhe të shitjes për kuotat. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

m) Fitimi / humbje të parealizuara

Fitimi ose humbja e parealizuara paraqet diferencën midis vlerës kontabël të një instrumenti financiar në fillim të periudhës ose çmimit të transakcionit nëse ai është blerë në periudhën raportuese aktuale dhe vlerën e tij kontabël në fund të periudhës raportuese

8. Administrimi i rrezikut financiar

(a) Përmbledhje

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie rreziqesh financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë rrezikun e këmbimit valutor, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve), rrezikut të kredisë dhe rrezikut të likuiditetit.

Fondi është i ekspozuar edhe ndaj rreziqeve operationale të tilla si rreziku i kujdestarisë. Rreziku i kujdestarisë është rreziku i humbjes së letrave me vlerë të mbajtura në kujdestari të shkaktuar nga neglizhenca e kujdestarit. Edhe pse është vendosur një kuadër i përshtatshëm ligjor që eliminon rrezikun e humbjes së vlerës së letrave me vlerë të mbajtura nga kujdestari, në rast të dështimit të saj, aftësia e Fondit për të transferuar letrat me vlerë mund të dëmtohet përkohësisht. Programi i përgjithshëm i menaxhimit të rrezikut të Fondit kërkon të maksimizojë kthimin që vjen nga niveli i rrezikut për të cilat Fondi është i ekspozuar dhe kërkon për të minimizuar efektet e mundshme negative mbi performancën financiare të Fondit.

Struktura e administrimit të rrezikut

Në bazë të ligjit nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" Shoqëria e Administrimit ka përfshirë në strukturën e saj, Njësinë e Menaxhimit të Rrezikut, përgjegjëse për administrimin e rrezikut dhe për raportimin në Bordin e Administrimit. Politikat e menaxhimit të rrezikut të Fondit janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga institucioni financiar, për të vendosur kufizime dhe kontrole, dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontroleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Fondi, përmes standardeve dhe procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar, në të cilin çdo punonjës do kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

(b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kreditor lidhet me mundësinë që emetuesi i një instrumenti financiar, pjesë e asetëve të Fondit, të mos jetë në gjendje të shlyejë pjesërisht ose plotësisht të gjitha detyrimet e tij, çka do të kishte një impakt negative mbi vlerën e asetëve të Fondit. Këshilli i Administrimit i Fondit ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut të kredisë Menaxhimit, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Fondi nuk përfshin asnjë kolateral apo përforcues të tjerë të rrezikut të kredisë, e cila mund të reduktojë ekspozimin e Fondit. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor më 31 Dhjetor është vlera kontabël e aktiveve financiare të përcaktuara më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Aktivitetet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	6,790,952	10,387,789
Paraja dhe ekuivalentë të saj	907,616	738,862
Kuota në fonde investimi	2,686,218	3,618,106
Totali	10,384,786	14,744,757

Më 31 dhjetor 2018, aktivet e mbajtura nuk janë as me vonesë e as të zhvlerësuara (2017: nuk ka).

Cilësia e kreditit të instrumentave financiare është si vijon:

	2018	2017
Qeveria Shqipëtare B+*	3,796,666	5,276,010
Qeveria e Malit të Zi B+	768,807	799,654
Qeveri të tjera Ba2	139,264	455,898
Obligacione të korporatave AA - Baa2	2,086,215	4,156,227
Kuota në fonde investimi	2,686,218	3,318,106
Paraja dhe ekuivalentë të saj	907,616	738,862
Vlera e mbartur	10,384,786	14,744,757

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë depozita tek Raiffeisen Bank International, Vienna e rankuar si A3 bazuar te rankimet Moody, dhe llogari rrjedhëse me bankën depozitare, e cila është e parankuar..

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë

Të dhënat, supozimet dhe teknikat e përdorura për përlllogaritjen e zhvlerësimit

Përkufizimi i dështimit

Fondi konsideron që një aktiv financiar ka dështuar kur:

- debitori nuk ka gjasa të paguajë detyrimet e tij të plota ndaj Fondisë, pa qenë nevoja për veprime nga Fondi të tilla si realizimi i aktive të lëna si kolateral (nëse ka ndonjë të tillë); ose
- debitori është në vonesë prej më shumë se 90 ditësh për ndonjë ekspozim material ndaj Fondisë.

Në vlerësimin nëse një huamarrës është në dështim, Fondi konsideron tregues:

- cilësorë – p.sh. shkeljet e kushteve financiare të kontratës;
 - sasiorë- p.sh. vonesat në pagesë dhe mospagimi i ndonjë detyrimi tjetër nga i njëjti huamarrës; dhe
- Të dhënat e përdorura në vlerësimin nëse një instrument financiar ka dështuar dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të pasqyruar ndryshimet në rrethana

Mjetet financiare të modifikuara

Kushtet kontraktuale të një aktivi financiar mund të modifikohen për arsye të ndryshme, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut dhe faktorë të tjerë që nuk lidhen me ndonjë përkeqësim aktual ose potencial të cilësisë së kreditit të kundërpartisë. Një aktiv ekzistues, kushtet e të cilit janë modifikuar mund të çregjistrohet dhe aktivi i rinegociuar njihet si aktiv i ri me vlerë të drejtë në përputhje me politikën kontabël të përcaktuar në Shënimin 7(c)(v).

Matja e HPK

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Fondi aplikon një bazë humbjeje 12-mujore dhe reflekton maturitetet e shkurtra të ekspozimeve në vlerësimin e zhvlerësimit. Në zbatimin fillestar të SNRF 9, për shkak të ekspozimeve afatshkurtra, Fondi nuk ka njohur një humbje nga zhvlerësimi më 1 janar 2018 dhe gjatë vitit 2018.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Fondi mund të mos jetë në gjendje të gjenerojë burime të mjaftueshme të parasë për të shlyer detyrimet e tij në mënyrë të plotë në kohën e duhur ose mund të veprojë kështu vetëm në kushte që janë materialisht të pafavorshme. Fondi mund të investojë në mënyrë periodike në instrumenta financiarë të tregtueshme. Si rezultat, Fondi mund të mos jetë në gjendje të likuidojë shpejtë investimet në këto instrumenta në një shumë të afërt me vlerën e tyre të drejtë për të përmbushur kërkesat për likuiditet, ose të jetë në gjendje të përgjigjet ngjarjeve të veçanta si përkeqësimi i aftësisë kredimarrëse të një emetuesi të veçantë. Fondi ka aftësinë të marrë hua afat-shkurtër për të mundësuar shlyerjen, pas miratimit nga AMF dhe deri në një limit të percaktuar nga Ligji. Nuk ka pasur hua të këtij lloji gjatë vitit.

Në mënyrë që të menaxhojë likuiditetin e përgjithshëm të Fondit, Fondi Administruese ka aftësinë të pezullojë tërheqjet nëse kjo konsiderohet të jetë në interesin më të mirë të të gjithë kontribuesve. Në mungesë të detyrimeve të rëndësishme financiare Shoqëria Administruese e monitoron rrezikun e likuiditetit në bazë flukseve monetare të aktualizuara kontraktuale. Tabela e mëposhtme analizon aktivet financiare dhe detyrimet e Fondit në grupimet përkatëse të maturimit bazuar në periudhën e mbetur në pasqyrën e pozicionit financiar deri në datën kontraktuale të maturimit. Shumat në tabelë janë flukset e parasë kontraktuale të aktualizuara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017:

31 dhjetor 2018	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	57,619	-	-	993,636	5,739,698	6,790,953
Investime në fonde të tjera investuese me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	2,686,218	-	-	-	-	2,686,218
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	907,616	-	-	-	-	907,616
Llogari të tjera të arkëtueshme	406	-	-	-	-	406
Totali	3,651,859	-	-	993,636	5,739,698	10,385,193
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë Administruese	(13,499)	-	-	-	-	(13,499)
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave	(59,963)	-	-	-	-	(59,963)
Detyrime të tjera	(2,647)	-	-	-	-	(2,647)
Aktivët neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	(10,309,084)	-	-	-	-	(10,309,084)
Totali	(10,385,193)	-	-	-	-	(10,385,193)
Gjendja e likuiditetit	(6,733,334)	-	-	993,636	5,739,698	-
Kumulative	(6,733,334)	(6,733,334)	(6,733,334)	(5,739,698)	-	

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

*(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)***8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)****(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)****31 dhjetor 2017**

	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët						
Aktivët financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	-	10,387,789	10,387,789
Investime në fonde të tjera investuese me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	3,618,106	-	-	-	-	3,618,106
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	738,862	-	-	-	-	738,862
Llogari të tjera të arkëtueshme	623	-	-	-	-	623
Totali	4,357,591	-	-	-	10,387,789	14,745,380
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë Administruese	(18,755)	-	-	-	-	(18,755)
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave	(11,746)	-	-	-	-	(11,746)
Detyrime të tjera	(1,437)	-	-	-	-	(1,437)
Aktivët neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave	(14,713,442)	-	-	-	-	(14,713,442)
Totali	(14,745,380)	-	-	-	-	(14,745,380)
Gjendja e likuiditetit	(10,387,789)	-	-	-	10,387,789	-
Kumulative	(10,387,789)	(10,387,789)	(10,387,789)	(10,387,789)	-	

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimi në çmimet e tregut do të ndikojnë në të ardhurat e Fondit ose në vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Ekspozimi ndaj rrezikut të monedhës së huaj

Fondi nuk është i ekspozuar ndaj rrezikut të valutës nëse transaksionet në një monedhë të ndryshme nga monedha baze e Fondit (Euro) mungojnë. Fondi nuk ka hyrë në ndonjë shkëmbim ose transaksion derivativ më 31 Dhjetor 2018. Më 31 Dhjetor 2018 dhe 2017 nuk ka aktive ose pasive financiare të cilat janë të shprehura në monedhë të ndryshme nga monedha bazë e Fondit (Euro)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor ndaj të cilit portofolet tregtare janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhatja e flukseve të ardhshme të parasë ose vlerës së drejtë të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e interesit të tregut (diferencat mes vlerës aktuale të aktiveve dhe detyrimeve neto). Rreziku i normës së interesit manaxhohet kryesisht nëpërmjet monitorimit të të diferencave të normave të interesit. Administrimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt hendekut të limitit të normave të interesit, kompletohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aktiveve dhe detyrimeve financiare të Fondit për skenarë të ndryshëm standard dhe jo-standard të normave të interesit. Skenarët standardë të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë 100 pikë bazë (pb) rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë të Fondit në një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

2018

Normat e interesit	Rënie 100 pb	Rritje 100 pb
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar	311,529	(311.529)

2017

Normat e interesit	Rënie 100 pb	Rritje 100 pb
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar	470,510	(470,510)

(e) Administrimi i rrezikut kapital

Kapitali i Fondit përfaqësohet nga aktivet neto që i atribuohen mbajtësit të kuotave. Shuma e aktivitet neto që i atribuohet mbajtësit të kuotave mund të ndryshojë në mënyrë të konsiderueshme në baza ditore, pasi Fondi i nënshtrohet investimeve dhe tërheqjeve ditore sipas gjykimit të mbajtësit të kuotës. Objektivi i Fondit për të përket menaxhimit të kapitalit është të ruajë vazhdimësinë e tij me qëllim sigurimin e kthimit për mbajtësin e kuotës, sigurimin e përfitimeve për palët e tjera dhe ruajtjen e një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktiviteteve të investimeve të Fondit. Për të ruajtur strukturën e kapitalit, politika e Fondit do të performojë si më poshtë:

- Monitorimi i nivelit të hyrjeve dhe tërheqjeve ditore në raport me situatën e likuiditetit duhet të mundesojë likuidimin e kërkesave brenda 7 ditëve nga dita e kërkesës së vlefshme.
- Shlyerja dhe emetimi i kuotave të reja duhet kryer në përputhje me ligjin dhe prospektin e Fondit. Kjo përfshin aftësinë për të kufizuar shlyerjet dhe për të kërkuar një minimum investimi në Fond. Administratorët e Shoqërisë Administruese monitorojnë kapitalin në bazë të vlerës së aktiveve neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave.

(i) Strategjia e investimit

Strategjia e investimeve të aktiveve të Fondit Raiffeisen Invest Euro mbështetet në ligjin nr. 10198 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive” dhe rregulloret e dala në zbatim të tij, si dhe në politikën e brendshme të investimit të Shoqërisë Administruese, propozuar nga Komiteti i Investimit dhe miratuar nga Këshilli i Administrimit i Shoqërisë Administruese.

(ii) Kuadri ligjor

Në lidhje me investimet e aktiveve, Fondi Euro nën administrimin e Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. i përmbahet ligjit nr.10198, date 10 Dhjetor 2009 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive” dhe prospektit të Fondit.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

e) Administrimi i rrezikut kapital (vazhdim)

(iii) Investimet e lejuara

Sipas rregullores, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet e mëposhtëm:

- tituj të transferueshëm dhe instrumente të tregut të parasë, që tregtohen në tregje të rregulluara ose në një bursë titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit Europian apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja;
- kuota të fondeve të investimit apo aksione të Fondive të investimit, të liçencuara sipas ligjit nr.10198, datë 10.12.2009 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive”, si dhe nga kuota ose aksione të sipërmarrjeve kolektive të investimit, të liçencuara në përputhje me standardet e Bashkimit Europian;
- depozita në institucione kreditimi, të regjistruara në Republikën e Shqipërisë, në një nga shtetet anëtare të BE-së ose në çdo shtet të lejuar nga AMF-ja, të cilat mund të tërhiqen menjëherë ose që kanë afat maturimi jo më shumë se 12 muaj;
- instrumente financiare derivative ;
- instrumente të tjera të tregut të parasë.

Për secilin prej këtyre instrumenteve, Fondi administruese duhet të respektojë kufizimet e investimit të parashikuara në Ligjin nr.10198, datë 10.12.2009 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive”, si dhe ato të parashikuara në politikën e brendshme për menaxhimin e rrezikut.

Kufizimet e investimit dhe kufiri i lejuar

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 20% të aktiveve të saj në depozita në të njëjtin institucion depozitues.

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 5% të aktiveve të saj në tituj dhe instrumente të tregut të parasë të një emetuesi të vetëm. Kufiri 5%, mund të rritet deri në:

- a) 10%. Në këtë rast, vlera totale e titujve ose instrumenteve të tregut të parasë, që mban Fondi të disa emetues, ku për secilin ka investuar mbi 5% të aseteve, nuk duhet të tejkalojë 40 për qind të vlerës totale të aseteve të fondit;
- b) 35% në rastin e titujve dhe të instrumenteve të tregut të parasë, të emetuara ose të garantuara nga qeveria dhe autoritetet vendore të Republikës së Shqipërisë, shteteve të Bashkimit Europian, shteteve të tjera të lejuara nga AMF-ja, ose nga organizma publikë ndërkombëtarë, në të cilët bëjnë pjesë një ose më shumë shtete të Bashkimit Europian;
- c) 100% me miratimin e AMF-së, sipas disa kushteve të percaktuara në Ligj.
- d) 25% në rastin e disa obligacioneve të veçanta, të emetuara nga institucionet kredituese të licencuara, të cilat e kanë selinë e regjistruar në Republikën e Shqipërisë, apo në një shtet të Bashkimit Europian apo të lejuara nga AMF-ja. Kur Fondi investon më shumë se 5% të aseteve në këto lloj obligacionesh të emetuara nga një emetues i vetëm, atëherë vlera totale e këtij investimi nuk tejkalon 80% të vlerës totale të aktiveve të Fondit.

Fondi mund të investojë deri në 30 për qind të aseteve të tij në kuota apo aksione të një forme tjetër të sipërmarrjeve të investimeve kolektive.

Shoqeria Administruese i menaxhon aktivet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kursimeve për investime dhe riskut të marrë përsipër. Objektivat afatgjatë për shpërndarjen e aktiveve të Fondit janë si më poshtë:

Klasa

Objektivi

Tituj të emtuar dhe garantuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë dhe autoritetet vendore shqiptare	40%
Tituj të emtuar dhe garantuar nga shtete dhe autoritete të Bashkimit Europian, nga organizma publike ndërkombëtare ose nga çdo shtet i lejuar nga AMF-ja	8%
Depozita bankare ose certifikata depozite	5%
Kuota të fondeve të investimit	25%
Tituj të transferueshëm dhe instrumente të tjerë financiarë të borxhit që tregëtohen në tregje të rregulluara ose burse titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit Europian apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja	22 %

Këto objektiva janë orientuese dhe mund të ndryshojnë në varësi të kushteve të tregut dhe politikës së investimit.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

e) Administrimi i rrezikut kapital (vazhdim)

(iii) Investimet e lejuara (vazhdim)

Politika e brendshme e investimeve

Rreziku në investime ndërmerret vetëm nga anëtarë të Fondit dhe jo nga Shoqeria Administruese. Për të minimizuar këtë rrezik, Shoqeria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj organizative, Komitetin e Investimeve, i cili propozon politikën për alokimin e pasurive dhe investimeve dhe një Njësi për Menaxhimin e rrezikut e cila kryen kontrollin sasior dhe cilësor të gjitha rreziqeve të lidhura me Fondin. Nuk lejohen të gjitha ato investimet, norma e kthimit e të cilave, është nën nivelin e tregut, sepse kjo do të rrezikojë ekuilibrin e lidhjes investime - rrezik.

Pasqyra e strukturës së investimeve më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 paraqitet si më poshtë:

	Vlera në datën e raportimit	Si % të totalit të aktiveve të fondit
Obligacione qeveritare	4,704,737	45%
Obligacione të korporatave	2,086,215	20%
Kuota ne fonde investimi	2,686,218	26%
Depozita	826,849	8%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	80,767	1%
31 dhjetor 2018	10,384,786	100%

	Vlera në datën e raportimit	Si % e totalit të aktiveve të fondit
Obligacione qeveritare	6,477,477	44%
Obligacione të korporatave	3,910,312	26%
Kuota ne fonde investimi	3,618,106	25%
Depozita	697,920	5%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	40,942	0%
Llogari të arkëtueshme të tjera	623	0%
31 dhjetor 2017	14,745,380	100%

9. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të tregtuara në tregje aktive bazohet tek çmimet e kuotuar në tregut ose në çmimet e shitësit. Vlera e drejtë e instrumenteve të tjera financiare përcaktohet përmes teknikave të vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e skontimit të flukseve monetare, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ka çmime tregu dhe modelet e vlerësimit.

Fondi e mat vlerën e drejtë duke përdorur Nivelin 1 dhe Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë, i cili reflekton rëndësinë e elementeve të përdorur në realizimin e vlerësimit, që shpjegohet si më poshtë:

- **Niveli 1:** Të dhëna që janë çmime tregu të kuotuar (të parregulluara) ne treg aktiv per instrumenta identike.
- **Niveli 2:** Teknikat e vlerësimit të bazuara në elementët e vëzhgueshëm, në mënyrë direkte ose jo direkte (p.sh. që rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar nëpërmjet çmimeve të instrumenteve të ngjashëm të kuotuar në tregje aktive; çmimet e kuotuar të instrumenteve të njëjta ose të ngjashme në tregje jo shumë aktive; ose teknika të tjera vlerësimi, ku të gjithë elementet e rëndësishme vëzhgohen në mënyrë direkte ose jo direkte nga të dhënat e tregut.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohet në çmimet e kuotuar në tregut ose në çmimet e kuotuar të shitësit. Për instrumentet financiare që nuk tregtohen në mënyrë të vazhdueshme dhe që nuk kanë transparencë në çmime, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme të gjykimit, në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve mbi çmimet dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë në instrument.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

9. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)

Paraja dhe ekuivalentet e saj dhe depozitat

Paraja dhe ekuivalente e saj përfshijnë paranë në arkë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat me bankat rezidente. Sikurse këto gjendje janë afatshkurtra, vlera e drejtë e tyre është pothuajse e barabartë me vlerën e mbetur.

Investimet në letra me vlerë

Investimet në letra me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë shqiptare, si dhe obligacione të qeverive apo korporatave të huaja. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur. Investimet në letrat me vlerë janë mbajtur me vlerën e drejtë.

Kuota në fonde të tjerë investimi

Vlera e drejtë për këto investime vlerësohet duke përdorur çmimet ditore të kuotave të cilat publikohen rregullisht për Fondet respektive.

Tabela e mëposhtme analizon në kuadër të hierarkisë së vlerës së drejtë aktivet financiare të Fondit (në bazë të klasës) i matur me vlerën e drejtë më 31 dhjetor 2018.

<i>31 dhjetor 2018</i>	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Obligacione të qeverise				
Shqiptare	-	3,796,666	-	3,796,666
Obligacione të qeverive të tjera	-	908,071	-	908,071
Obligacione të korporatave	-	2,086,215	-	2,086,215
Investime në fonde të tjera	2,686,218	-	-	2,686,218
	<u>2,686,218</u>	<u>6,790,952</u>	<u>-</u>	<u>9,477,170</u>
<i>31 dhjetor 2017</i>	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Obligacione të qeverise				5,276,010
Shqiptare	-	5,276,010	-	
Obligacione të qeverive të tjera	-	1,201,467	-	1,201,467
Obligacione të korporatave	-	3,910,312	-	3,910,312
Investime në fonde të tjera	3,618,106	-	-	3,618,106
	<u>3,618,106</u>	<u>10,387,789</u>	<u>-</u>	<u>14,005,895</u>

Të gjitha matjet e vlerës së drejtë të publikuara janë matje të vlerës së drejtë periodike.

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Aktivitet financiar me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	6,790,952	10,387,789
Kuota në fonde investimi	2,686,218	3,618,106
Totali	<u>9,477,170</u>	<u>14,005,895</u>

Vlerësimet janë përgatitur dhe shqyrtuar në baza mujore nga Menaxheri i rrezikut që raporton dhe i jep rekomandime Shoqërisë Administruese në bazë mujore, në përputhje me vlerësimet mujore që janë dhënë për investitorët. Menaxheri i rrezikut konsideron përshtatshmërinë e modelit të vlerësimit, të dhënat hyrëse kryesore si dhe rezultatin e vlerësimit duke përdorur metoda të ndryshme të vlerësimit dhe teknika përgjithësisht të njohura si standarde në kuadër të industrisë. Teknika e vlerësimit është zgjedhur dhe kalibruar në blerjen e titujve themelore të portofolit. Në përcaktimin përshtatshmërinë së vazhduar të teknikës së zgjedhur të vlerësimit, Menaxheri i rrezikut mund të kryejë testimin përsëri duke marrë në konsideratë rezultatet aktuale të modeleve të ndryshme dhe se si ata historikisht janë në një linjë me transaksionet aktuale të tregut.

Gjithashtu banka kujdestare është përgjegjëse për shqyrtimin e rivlerësimeve përmes një procedure të përditshme konfirmimi.

Fondi nuk ka shpalosur vlerat e drejta për aktivet financiare dhe pasivet financiare që nuk maten me vlerën e drejtë, sepse vlera e tyre kontabël është një përafrim i arsyeshëm i vlerës së drejtë.

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë paratë në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat me bankat rezidente. Meqenëse këto balanca janë afatshkurtra, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të barazohet me vlerën e tyre kontabël.

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

10. Të ardhura neto nga interesat

Të ardhurat nga interesat e instrumentave financiare sipas kategorisë përbehen si më poshtë :

	2018	2017
Obligacione të Qeverisë dhe korporatave	303,659	382,394
Të ardhurat nga interesi i depozitave	95	-
Totali i te ardhurave nga interesat	303,754	382,394
Shpenzime nga interesat		
Interesi nga depozitat	(4,076)	(7,062)
Te ardhura nga interesi neto	299,678	375,332

Investimet ne obligacione kanë interesa nga 0.25%-6.63% në vit për obligacionet e korporatave dhe nga 0.80% - 5.75% për obligacionet e qeverive (2017 : interesat ishin nga 0.75% - 6.75% në vit për obligacionet e korporatave dhe nga 0.50% - 5.75% per obligacionet e qeverive)

11. Ndryshime të tjera në vlerën e drejtë të aktiveve financiare të mbajtura në vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Ndryshimet në vlerën e drejtë detajohen si më poshtë :

	2018	2017
Fitime/humbje te realizuara nga investimet	(146,782)	(26,764)
Fitime/humbje te perealizuara nga investimet	(201,411)	201,627
Ndryshimi total në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	(348,193)	174,863

12. Humbje neto nga kursi i këmbimit

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Humbje të realizuara nga transaksionet e këmbimit valutor	(308,830)	(12,206)
Fitime /(humbje) të perealizuara nga transaksionet e këmbimit valutor	61,350	(139,352)
Totali	(247,480)	(151,558)

13. Aktive financiare të mbajtura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë paraqitur si më poshtë :

	31 Dhjetor 2018	31 Dhjetor 2017
Afatgjata		
Obligacione Qeveritare dhe korporatash	6,790,952	10,387,789
	6,790,952	10,387,789

	Vlera e drejtë	Interes i llogaritur	Vlera e tregut
Obligacione Qeveritare dhe korporatash	6,709,557	81,395	6,790,952
31 dhjetor 2018	6,709,557	81,395	6,790,952

	Vlera e drejtë	Interesi i llogaritur	Vlera e tregut
Obligacione Qeveritare dhe korporatash	10,268,859	118,930	10,387,789
31 dhjetor 2017	10,268,859	118,930	10,387,789

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Obligacione		
Më 1 janar	9,352,900	7,895,268
Blerje gjatë vitit	3,725,245	3,706,978
Shitje gjatë vitit	(6,491,614)	(2,245,387)
Humbje nga rivlerësimi i kursit të këmbimit	(108,585)	(3,959)
Më 31 dhjetor	6,477,946	9,352,900

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

14. Përfshirje me entitete me strukturë të pakonsoliduar

Fondi ka arritur në përfundimin se fondet e palistuar të investimeve me fund të hapur në të cilat ajo investon, por që nuk konsolidohen, plotësojnë përkufizimin e entiteteve të strukturuar për shkak se:

- ✓ Të drejtat e votimit në fonde nuk janë të drejta dominuese për të vendosur se kush i kontrollon ato, sepse të drejtat kanë të bëjnë vetëm me detyra administrative;
- ✓ Aktivitetet e secilit fond janë të kufizuara nga prospektet e saj; dhe fondet kanë objektiva të ngushta dhe të përcaktuara mirë për të ofruar mundësi investimi për investitorët.

Investimet në kuota përfshijnë investimet si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Kuota ne fonde te tjera	2,686,218	3,618,106
Totali	2,686,218	3,618,106

Gjatë vitit që përfundon më 31 dhjetor 2018, Fondi nuk ka ofruar mbështetje financiare për njësitë e strukturuar të pakonsoliduara dhe nuk ka ndërmend të ofrojë mbështetje financiare ose mbështetje tjetër. Fondi mund të tërheqë njësitë në fondet e sipërpërmendura të investimeve në çdo moment.

15. Paraja dhe ekuivalentë të saj

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Llogaritë rrjedhëse me bankën kujdestare	80,767	40,942
Totali i llogarive rrjedhëse	80,767	40,942
Depozita	826,914	697,988
Interesi i përlllogaritur	(65)	(68)
Totali i depozitave	826,849	697,920
Totali i parasë dhe ekuivalentë të saj	907,616	738,862

16. Detyrime të tjera

Detyrimet e tjera përfshijnë tatimin në burim mbi të ardhurat personale të mbajtur nga Shoqëria Administruese në lidhje me përfitimet kapitale nga tërhiqjet e kontributorëve gjatë muajit Dhjetor. Shoqëria Administruese vepron si agjent mbledhës për Fondin, sipas ligjit nr. 8438 "Tatimi mbi të ardhurat" i datës 28.12.1998.

17. Aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Balanca më 1 Janar	14,713,442	13,606,435
Kontribute të arketuara gjatë vitit	834,826	3,516,703
Kontribute të tërhequra gjatë vitit	(4,078,618)	(2,553,624)
Efekti i përkthimit	(715,534)	(85,370)
	10,754,117	14,484,144
Rritja në aktivet neto që i atribuohet kontribuesve	(445,032)	229,298
Balanca më 31 dhjetor	10,309,085	14,713,442
Aktivët neto për njësi me 31 dhjetor në Lek	14,197	15,547

Fondi Raiffeisen Invest Euro

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare

(shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

18. Palët e lidhura

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale.

Palët e lidhura të Fondit janë Raiffeisen INVEST – Shoqeri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a, e cila menaxhon Fondin, banka kujdestare e Fondit dhe Raiffeisen Bank sh.a. si aksionar i vetëm i Shoqërisë Administruese.

Që nga dhe për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 Fondi ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura me të:

Depozita	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Depozita me Raiffeisen Bank dhe Raiffeisen Bank International	826,914	697,988
Interesi i përllogaritur	(65)	(68)
Totali	826,849	697,920
Detyrime ndaj Shoqërisë administruese		
Tarifë e pagueshme ndaj Shoqërisë administruese	13,499	18,755
Totali	13,499	18,755
	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Shpenzime nga interesat		
Interesat negative nga depozitat me palët e lidhura të maturuara brenda vitit dhe llogaritë rrjedhëse	(4,076)	(7,062)
Totali	(4,076)	(7,062)
Shpenzime		
Tarifa e Shoqërisë administruese	188,268	214,407
Totali	188,268	214,407

19. Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka ngjarje pasuese pas datës së raportimit që mund të kërkojnë ose rregullim ose shpallje në pasqyrat financiare.